

СТРАТЕГІЧНИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2.

СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 7 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета вивчення теми: ознайомлення з метою, завданнями, об'єктами аналізу фінансових результатів діяльності, з'ясування джерел інформації аналізу, визначення основних напрямів аналізу фінансових результатів, характеристика методики аналізу прибутку і рентабельності, висвітлення особливостей маржинального аналізу, систематизація показників рентабельності, визначення факторів впливу на фінансові результати, вивчення методів аналізу розподілу прибутку та його впливу на фінансовий стан

Питання до самостійного вивчення

1. Сутність, мета, задачі та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі оціночних та узагальнюючих показників діяльності.
2. Особливості зовнішнього аналізу фінансових результатів від операційної і звичайної діяльності. Характеристика фінансової звітності як основного джерела інформації: зміст, оцінка та аналітичне значення показників.
3. Особливості методики внутрішнього фінансового аналізу підприємства. Аналіз фінансових результатів. Аналіз виконання фінансового плану підприємства та оперативний аналіз фінансових результатів.
4. Факторний аналіз і оцінка невикористаних можливостей поліпшення фінансових результатів.
5. Аналіз розподілу прибутків, що залишаються в розпорядженні підприємства. Аналіз прибутків від цінних паперів та позареалізаційних джерел.

Контрольні запитання

1. Назвіть мету і завдання аналізу прибутку та рентабельності.
2. Охарактеризуйте основні напрями аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
3. Охарактеризуйте основні показники прибутку і порядок їх розрахунку.
4. Розкрийте методику розрахунку впливу факторів на зміну прибутку від реалізації продукції.
5. У чому полягає зміст методики аналізу розподілу чистого прибутку?
6. З якою метою проводять аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»?
7. Надайте характеристику методів аналізу чутливості прибутку.
8. У чому полягає суть ефекту операційного важеля?
9. Охарактеризуйте основні показники рентабельності і порядок їх розрахунку.

10. Розкрийте економічний зміст моделі «Дюпон».

Практичні ситуаційні завдання

Задача. Проаналізуйте використання чистого прибутку акціонерного товариства «Технопром» на основі вихідної інформації, наведеній у таблиці.

Визначте вплив факторів на зміну відрахувань з чистого прибутку за напрямами його розподілу за рахунок:

- зміни суми чистого прибутку;
- зміни структури відрахувань з чистого прибутку.

Напрямок використання чистого прибутку	Сума відрахувань, тис. грн.		Структура відрахувань, %		Відхилення		
	попередній період	звітний період	попередній період	звітний період	абс. +,-	відносне, %	п.в., %
1. Нагромадження	278	293					
2. Споживання	255	281					
3. Резервування	31	34					
Всього	564	608					

Зробіть ґрунтовні висновки.

ТЕМА 5 АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ

Мета вивчення теми: ознайомлення з метою, завданнями, об'єктами аналізу обсягу випуску та реалізації продукції, з'ясування джерел інформації аналізу, визначення основних напрямів аналізу, висвітлення особливостей методики аналізу асортименту та структури випуску продукції, визначення показників оцінки ритмічності виробництва продукції, систематизація показників аналізу якості та конкурентоспроможності продукції, характеристика виявлення резервів зростання реалізації продукції.

Питання до самостійного вивчення

1. Методика аналізу виробництва і реалізації продукції. Фактори зміни її обсягу. Аналіз виконання договірних зобов'язань із постачання продукції.

2. Значення аналізу попиту. Фактори, що формують попит. Еластичність попиту на ціну і доходи покупців. 3. Фактори, що визначають цінову політику підприємства. Порівняльний аналіз рівня цін.

3. Поняття конкурентоспроможності товару. Одиничні, групові, інтегральні показники конкурентоспроможності. Методика їх аналізу.

4. Значення асортиментної політики підприємства. Фактори зміни асортименту і структури продукції. Методика розрахунку впливу структури виробництва і реалізації продукції на показники роботи підприємства.

5. Узагальнюючі, часткові і непрямі показники якості продукції. Завдання аналізу. Способи узагальненої оцінки виконання плану по якості продукції: бальний метод, середній коефіцієнт сортності, середньозважені ціни в

порівнянних умовах. Методика розрахунку впливу якості продукції на вартісні показники роботи підприємства. Причини зниження якості продукції.

6. Поняття і значення ритмічної роботи підприємства. Прямі та непрямі показники ритмічності виробництва. Порядок розрахунку коефіцієнтів ритмічності, аритмічності, варіації. Визначення втрачених резервів збільшення випуску продукції у зв'язку з неритмічною роботою. Причини аритмічності виробництва.

7. Блок-схема факторного аналізу обсягу реалізації продукції. Методика розрахунку впливу факторів на обсяг виробництва і реалізації продукції. Порядок визначення та узагальнення величини резервів збільшення випуску і реалізації продукції.

Контрольні запитання

1. Назвіть мету і завдання аналізу обсягу випуску та реалізації продукції.
2. Які напрями аналізу обсягу випуску та реалізації продукції.
3. За якою методикою аналізують виконання плану та динаміку обсягу випуску та реалізації продукції?
4. У чому полягають особливості аналізу асортименту продукції?
5. Охарактеризуйте основні способи розрахунку впливу структурних зрушень на показники діяльності.
6. Висвітліть методику аналізу ритмічності виробництва продукції.
7. Назвіть систему показників, що характеризують якість продукції.
8. За якими показниками оцінюють якість сортової продукції?
9. Розкрийте алгоритм аналізу конкурентоспроможності продукції.
10. Перелічіть основні резерви збільшення обсягу виробництва та реалізації продукції.

Практичні ситуаційні завдання

Задача. На підставі вихідної інформації, наведеній у таблиці, визначте рівень виконання плану з асортименту та проаналізуйте структуру випуску продукції та розрахуйте вплив структурних зрушень на обсяг виробленої продукції на підприємстві.

Вид продукції	Обсяг випуску за звітний рік, тис. грн.		Структура випуску, %		Фактичний обсяг при плановій структурі, тис. грн.	Вплив структурних зрушень
	план	факт	план	факт		
«А»	5852	7012				
«Б»	7448	6470				
«В»	9576	9176				
«Г»	9044	9170				
«Д»	4256	3237				
«Ж»	17024	18885				
Всього	53200	53950				

Зробіть висновки.

ТЕМА 6 АНАЛІЗ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Мета вивчення теми: ознайомлення з метою та завданнями аналізу витрат підприємства, визначення основних напрямів аналізу витрат, характеристика витрат звичайної діяльності, висвітлення особливостей аналізу витрат на одну гривню продукції, з'ясування послідовності аналізу витрат за економічними елементами та статтями калькулювання, характеристика методики аналізу прямих і непрямих витрат в складі собівартості продукції

Питання до самостійного вивчення

1. Значення і задачі аналізу валових витрат у зовнішньому економічному аналізі та аналізі собівартості продукції у внутрішньому економічному аналізі. Інформаційне забезпечення аналізу витрат і собівартості продукції. Класифікація поточних витрат підприємства, мета та завдання їх аналізу.

2. Система показників оцінки поточних витрат підприємства та їх факторів. Аналіз загальних показників собівартості продукції та аналіз витрат на 1 грн. продукції. Аналіз витрат за їх елементами та за статтями калькуляції собівартості продукції.

3. Аналіз собівартості продукції. Особливості методики внутрішнього факторного аналізу «заданого у виробництво» та «витрат на переділ» у собівартості продукції. Оперативний контроль за прямими витратами шляхом аналізу відхилень від встановлених норм.

4. Аналіз госпрозрахункової собівартості продукції цехів промислового підприємства.

5. Маржинальний підхід до аналізу витрат на виробництво продукції.

Контрольні запитання

1. Назвіть мету і завдання аналізу витрат підприємства.

2. Охарактеризуйте основні напрями аналізу витрат підприємства.

3. Як класифікують витрат звичайної діяльності та як їх аналізують?

4. Розкрийте особливості аналізу витрат на одну гривню продукції.

5. Які фактори впливають на зміну показника витрат на одну гривню продукції?

6. У чому полягають особливості аналізу операційних витрат за економічними елементами?

7. У чому полягають особливості аналізу операційних витрат за статтями калькулювання?

8. Поясніть порядок аналізу прямих і непрямих витрат.

9. Як проаналізувати прямі витрати на оплату праці у складі виробничої собівартості?

10. У чому полягають особливості аналізу непрямих витрат у складі виробничої собівартості продукції?

Практичні ситуаційні завдання

Задача Проаналізуйте динаміку, склад і структуру витрат за економічними елементами на основі вихідної інформації, наведеній у таблиці.

Для проведення аналізу добудуйте аналітичну таблицю та розрахуйте показники структури та динаміки.

Показники	Попередній період	Звітний період
1. Матеріальні витрати, тис. грн.	7334	8256
2. Витрати на оплату праці, тис. грн.	5580	6016
3. Відрахування на соціальні заходи, тис. грн.	1912	2098
4. Амортизація, тис. грн.	938	804
5. Інші операційні витрати, тис. грн.	182	16
Всього операційні витрати, тис. грн.	15946	17190

Зробіть висновки щодо рівня матеріаломісткості.

ТЕМА 8 АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мета вивчення теми: ознайомлення з сутністю інвестицій й ознаками інвестиційних проектів, з'ясування мети, завдань, об'єктів аналізу інвестиційної діяльності, визначення основних напрямів аналізу, характеристика базових принципів та методів оцінки ефективності інвестиційних проектів з виявленням їх переваг і недоліків, вивчення порядку проведення аналізу доходності фінансових інвестицій

Питання до самостійного вивчення

1. Сутність, значення, задачі й джерела аналізу інвестиційної діяльності. Класифікація її видів.
2. Аналіз обсягів і структури інвестиційних вкладень підприємства. Методи оцінки інвестицій в умовах інфляції та невизначеності.
3. Аналіз інвестиційного портфеля. Аналіз ризику та ефективності управління інвестиційним портфелем.
4. Аналіз капітальних інвестицій. Характерні ознаки політики капітальних інвестицій. Послідовність аналітичних завдань, система показників оцінки інвестиційних проектів і пропозицій.
5. Методичні підходи до аналізу інноваційної діяльності. Система показників оцінки інноваційної діяльності за її обсягами, якістю, ефективністю та активністю.

Контрольні запитання

1. У чому полягає значення і завдання аналізу інвестиційної діяльності?
2. Дайте визначення поняття «інвестиції», «інвестиційна діяльність», «інвестиційний портфель», «інвестиційний проект».
3. Надайте характеристику базовим принципам оцінки ефективності інвестиційних проектів.
4. Назвіть традиційні методи оцінки ефективності інвестиційних проектів,

їх суть, переваги та недоліки.

5. Назвіть методи оцінки ефективності інвестиційних проектів з дисконтуванням грошових потоків та розкрийте їх сутність.

6. У чому полягають переваги та недоліки методів оцінки ефективності інвестиційних проектів з урахуванням фактора часу?

7. Дайте визначення фінансовим інвестиціям.

8. Як визначається ризик вкладання капіталу в цінні папери?

9. Які існують способи здійснення аналізу фінансових інвестицій?

10. Від яких чинників залежить внутрішня вартість цінних паперів?

Практичні ситуаційні завдання

Задача. Підприємство розглядає можливість інвестувати кошти в два проекти терміном на три роки.

Вихідна інформація щодо обох інвестиційних проектів наведена у таблиці.

	Проект «А»	Проект «Б»
Сума початкових інвестицій, тис. грн.	180,0	350,0
Чистий грошовий потік за 1-й рік	50,0	100,0
Чистий грошовий потік за 2й рік	100,0	150,0
Чистий грошовий потік за 3-й рік	100,0	200,0

Вартість капіталу для підприємства оцінена на рівні 11% річних.

Необхідно визначити для проекту «А» і проекту «Б»:

- чисту приведену вартість;
- індекс прибутковості;
- внутрішню ставку доходності.